

LEGISLATIVA

NOVÝ STAVEBNÍ ZÁKON

(zákon č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

NESTAVEBNÍ ZÁMĚR

stavby nevyžadující povolení (§ 214)

- > terénní úprava do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře do 300 m² na pozemku, který nemá společnou hranici s veřejnou pozemní komunikací nebo veřejným prostranstvím,**
- > odstavná, manipulační, prodejní, skladová nebo výstavní plocha do 300 m², která neslouží pro skladování hořlavých látek nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí, nebo se zvláště nebezpečnými a nebezpečnými látkami podle vodního zákona,
- > změna druhu pozemku nebo způsobu využití pozemků o výměře do 300 m²,
- > terénní úprava v přirozeném korytu vodního toku a na pozemcích sousedících s ním, kterou se podstatně nemění přirozené koryto vodního toku, pokud se neprovádí ve**

stanoveném záplavovém území,

- > úprava pozemku, která má vliv na schopnost vsakování vody, provedená na pozemku stavby pro bydlení nebo rodinnou rekreaci,** která souvisí nebo podmiňuje bydlení nebo rodinnou rekreaci, neslouží ke skladování hořlavých látek nebo výbušnin, není v rozporu s územně plánovací dokumentací a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím provedení bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku stavby pro bydlení nebo rodinnou rekreaci,
- > plocha určená k ničení výbušnin, pokud není stavbou.**

Výše uvedené neplatí, pokud se jedná o:

- > území, pro které je vydán plán území s archeologickými nálezy,
- > záměry EIA,
- > záměr ve zvláště chráněném území, evropsky významné lokalitě nebo ptačí oblasti,
- > záměr v chráněném ložiskovém území

4 KATEGORIE STAVEB

- > stavby drobné (příloha č. 1)**
- > stavby jednoduché (příloha č. 2)**
- > stavby vyhrazené (příloha č. 3)**
- > stavby ostatní**

*** Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.**

STAVBY DROBNÉ

- > nevyžadují povolení ani kolaudaci; vyžadují ale soulad s územním / regulačním plánem obce + s požadavky dalších právních předpisů)
- > zpracovatel není stanoven
- > možno provádět / upravovat / odstraňovat i svépomocí

1. stavba do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s nejvýše jedním nadzemním podlažím, podsklepená nejvýše do hloubky 3 m, na pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci, která souvisí s bydlením nebo rodinnou rekreací, a nejde o stavbu pro podnikatelskou činnost, která je umisťována v odstupové vzdálenosti od hranic pozemků nejméně 2 m a plocha části pozemku schopného vsakovat destonedešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci

- nemůže se jednat o stavby pro bydlení!!
- např: kůlna, altán, dílna pro nepodnikatelskou činnost, sklad, sauna, dřevník, přístřešek,
- musí být splněny všechny parametry bodu 1.,
- lze umístit a realizovat pouze takovou stavbu, která bude v souladu s územním nebo regulačním plánem obce a dále v souladu s požadavky na výstavbu a dalšími právními předpisy

2. skleník do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky bez podsklepení nebo bazén do 40 m² zastavěné plochy na zastavěném stavebním pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci v odstupové vzdálenosti nejméně 2 m od hranice pozemku

- např. skleník, bazén,
- za skleník je považována stavba s možností celoročního pěstování rostlin s částečně řízeným prostředím, s prosklenými stěnami a střechou, s možností vytápění a zavlažování, pokud je vybudována na pevných a trvalých základech

3. stavba do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s nejvýše jedním nadzemním podlažím, podsklepená nejvýše do hloubky 3 m, na pozemku, který je určen rozhodnutím o povolení záměru, územním plánem s prvky regulačního plánu nebo regulačním plánem pro způsob využití jako zahrádkářská osada, a nejde o stavbu pro bydlení, pro rodinnou rekreaci a pro podnikatelskou činnost, která je umisťována v odstupové vzdálenosti od hranic pozemků nejméně 2 m a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku

- např. kůlna, altán, sklad, přístřešek,
- na pozemcích zahrádkářské osady lze umístit a realizovat pouze takovou stavbu, která bude v souladu s územním nebo regulačním plánem obce a v souladu s požadavky na výstavbu a dalšími právními předpisy

4. stavba, včetně základové konstrukce, do 55 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky na pozemku, který je určen rozhodnutím o povolení záměru, územním plánem s prvky regulačního plánu nebo regulačním plánem pro způsob využití jako plochy rekreace, která je umísťována v odstupové vzdálenosti od hranic pozemků nejméně 2 m a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku

- nemůže se jednat o stavby pro bydlení, ale může se jednat o stavby pro rodinnou rekreaci
- např. chata, altán, bazén, přístřešek, pergola, sklad, stravovací zařízení, prodejní stánky, recepce, umývárna, převlékárna,
- musí být splněna podmínka, že se jedná o území (soubor pozemků), které je územním plánem s prvky regulačního plánu nebo regulačního plánu nebo rozhodnutím o povolení záměru určeno ke způsobu využití jako plochy rekreace. Územní plán s prvky regulačního plánu nebo regulační plán nebo roz-

hodnutí o povolení záměru také stanoví, jaké druhy staveb mohou být v daném území umístěny a postaveny. Nutný je i soulad s požadavky na výstavbu a dalšími právními předpisy,

5. opěrné zdi do výšky 1 m nebo oplocení do výšky 2 m mezi pozemky, které nejsou veřejným prostranstvím a které se nacházejí v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše

- I kdyby plot hraničil s veřejně přístupnou pozemní komunikací nebo s veřejným prostranstvím, povolení od stavebního úřadu není potřeba. Oplocení musí být provedeno tak, aby svými parametry neomezovalo rozhled v místě sjezdu připojujícího stavbu na pozemní komunikaci včetně křižovatek a neohrožovalo bezpečnost osob, účastníků silničního provozu a zvířat. Zároveň musí respektovat charakter území, včetně charakteru okolního oplocení

6. dočasné stavby bez podsklepení nebo zařízení, která slouží ke kulturním, společenským nebo sportovním účelům, přenosná prodejní zařízení anebo stánky, jejichž umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucích dnů

- např. prodejní stánek, konstrukce a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov, letní kino, podium (montovaná tribuna), letní divadelní scéna,

7. reklamní zařízení o celkové ploše do 0,6 m²; plocha oboustranných panelů se započítává pouze jednou

8. oplocení lesních školek a obor, oplocení zřízené k ochraně lesních porostů před zvěří na lesních pozemcích a oplocení dřevin vysazených za účelem založení územního systému ekologické stability, která jsou bez podezřívky, přičemž nesmí dojít k omezení provozu na pozemní komunikaci nebo k přerušení turisticky značené trasy

9. stavby pro hospodaření v lesích a stavby pro výkon práva myslivosti do 30 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky bez podsklepení

- stavby pro plnění funkcí lesa: stavby lesních cest, stavby hrazení bystřin a strží, stavby odvodnění lesní půdy a malé vodní nádrže v lesích, posed, seník, krmelec, stavba pro zázemí lesníků, stavba postřiků na lesní porost, sklad pro uskladnění oplocenek lesních pozemků, lesní sklad (stavebně upravená plocha u lesní cesty, sloužící pro úpravu, skladování nebo nakládání dříví, těžebních zbytků nebo dřevěné štěpky a pro skladování materiálů nebo techniky pro hospodaření v lese)

10. doplnění vlastní telekomunikační sítě (optický kabel)

11. výměna vedení a sítí technické infrastruktury, pokud nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma

12. výměna vedení a sítí technické infrastruktury, pokud dochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma, bez rozšíření jeho stávajícího rozsahu, výměna vedení a změna hranice stávajícího ochranného a bezpečnostního pásma se dotýká pouze pozemků dotčených stávajícím vedením a stávajícím ochranným nebo bezpečnostním pásmem a pro umístění výměny vedení mimo stávající trasu je s vlastníkem uzavřena smlouva o zřízení věcného břemene nebo smlouva o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene

13. povrchové rozvody nebo odvody vody na zemědělské půdě nebo na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, nejde-li o vodní díla

- např. zavlažovač, sběrný příkop, odvodňovací kanál,

14. přístřešky o jednom nadzemním podlaží, které slouží veřejné dopravě, a jiné veřejně přístupné přístřešky do 40 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky

- např. přístřešek na autobusové, tramvajové, trolejbusové, popř. vlakové zastávce, přístřešek v parku, na náměstí apod.

15. podpěrné konstrukce dopravního značení a zařízení pro provozní informace na pozemních komunikacích, nejde-li o portálové konstrukce

16. sjezdy a nájezdy na pozemní komunikace sloužící k připojení sousední nemovité věci

17. nástupní ostrůvky hromadné veřejné dopravy a přejezdy přes chodníky

18. propustky na neveřejných účelových komunikacích

19. stavby mostních vah

20. signální věže, signály a pyramidy pro zeměměřické účely a body seismické monitorovací sítě

21. stožáry pro vlajky do výšky 8 m

22. antény, včetně jejich nosných konstrukcí a souvisejících elektronických komunikačních zařízení do celkové výšky 8 m, umísťované samostatně na pozemku nebo na budovách

23. běžný dobíjecí bod

24. zařízení sloužící k odběru povrchových nebo podzemních vod v případech ohrožujících život, zdraví nebo majetek těmito vodami

- čerpadlo

25. stavby pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým instalovaným výkonem do 50 kW, s výjimkou stavby vodního díla, kulturní památky a stavby ve zvláště chráněném území, památkové rezervaci nebo památkové zóně, nebo v území vymezeném Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra stanoveném v nařízení vlády

- např. fotovoltaická elektrárna, vodní elektrárna, větrná elektrárna, bioplynová stanice, tepelné čerpadlo

26. přípoje k existující stavbě dopravní či technické infrastruktury

27. zázemí lesní mateřské školy a výdejny lesní mateřské školy o celkové zastavěné ploše všech staveb do 55 m², s výjimkou hygienického zařízení, bez podsklepení, s nejvýše jedním nadzemním podlažím

- např. hygienické zařízení, výdejna stravy a jídelna, šatna, sklad,

28. připojení k distribuční soustavě pomocí elektrické přípojky nebo smyčky, to vše v hladině nízkého napětí a v maximální délce do 25 m od vedení a zařízení stávající distribuční soustavy, zřizované provozovatelem distribuční soustavy

29. plynovodní přípojky o tlakové úrovni do 4 bar v maximální délce do 25 m od vedení stávající distribuční soustavy, s níž vyslovil provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst, souhlas

30. vodovodní nebo kanalizační přípojky v délce do 25 m od stávajícího vodovodního řadu nebo stávající kanalizační stoky schválené vlastníkem dotčeného pozemku a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace, popřípadě jeho provozovatelem, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn

31. stání pro obytné automobily a obytné přívěsy

32. stavby veřejné technické infrastruktury a přístřešky, vždy o jednom nadzemním podlaží do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky, nepodsklepené, jestliže neobsahují obytné nebo pobytové místnosti nebo hygienická zařízení, a které neslouží k ustájení nebo chovu zvířat a neslouží k výrobě nebo skladování hořlavých kapalin nebo hořlavých plynů, a jsou-li umísťovány v zastavěném území mimo veřejná prostranství

- např. altán na zahradě dětského domova, altán v areálu nemocnice, přístřešek pro kola nebo auta na zahradě domova seniorů,
- přístřešek pro kola nebo auta v areálu nemocnice

STAVBY JEDNODUCHÉ

- > vyžadují povolení stavebním úřadem (klasické či zrychlené řízení) + jednotné environmentální stanovisko (JES) vydávané orgánem ochrany přírody + některé i kolaudaci
- > vyžadují soulad s územním / regulačním plánem obce + s požadavky dalších právních předpisů
- > u vybraných může být zpracovatelem neautorizovaná osoba, jinak osoba autorizovaná

patří sem:

- > opěrné zdi a oplocení nad rámec drobné stavby
- > terénní úpravy do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře nad 300 m² ale nejvýše do 1000 m², na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím, pokud nechochází k nakládání s odpady
- > terénní úpravy sloužící k zadržování vody v krajině do 1,5 m hloubky o výměře nad 300 m², nejvýše však 20.000 m² v nezastavěném území, které nemají společnou hranici s veřejnou pozemní komunikací

STAVBY OSTATNÍ

- > vyžadují povolení stavebního úřadu + jednotné environmentální stanovisko (JES) vydávané orgánem ochrany přírody + kolaudaci**
- > zpracovatelem (větš.) projektant**

VÝSADBA STROMŮ

§ 1017 občanského zákoníku

- > stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m: min. vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m
 - > menší stromy: vzdálenost 1,5 m
- (výjimky: je-li na sousedním pozemku les, sad, rozhrada nebo jedná-li se o strom zvlášť chráněný podle zákona o ochraně přírody a krajiny)

rozhrada

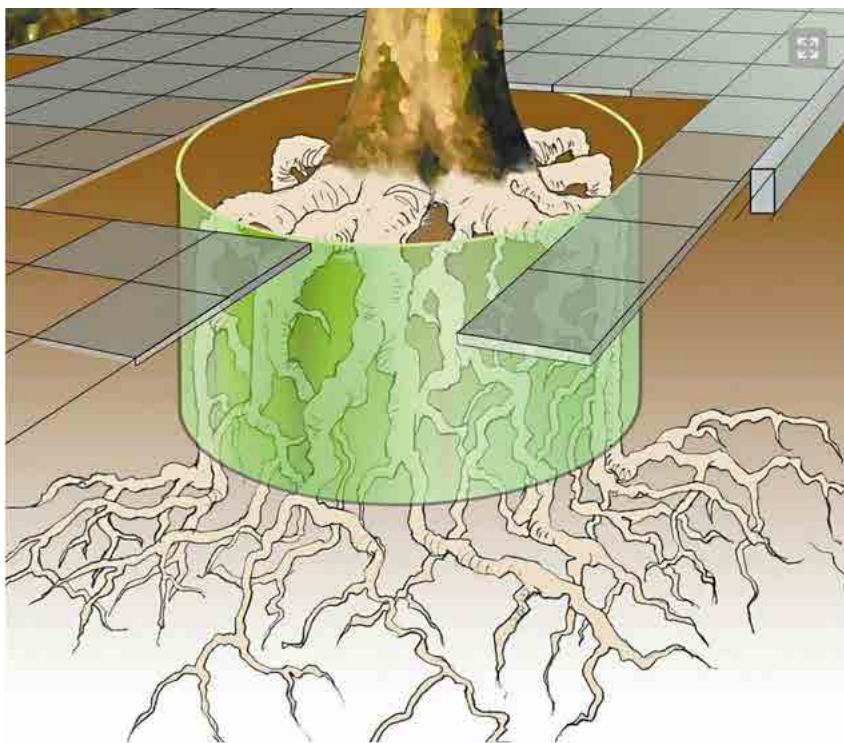
Pokud jsou stromy umístěny v linii hranice pozemků, tvoří z právního hlediska rozhradu. Rozhrady jsou ve společném vlastnictví sousedících pozemků, neboť tvoří přirozenou hranici. V ostatních případech platí, že strom je ve vlastnictví toho vlastníka pozemku, ze kterého pozemku vyrůstá kmen.

STROMY A INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

Typ zařízení	Specifikace	OP	Zákazy/omezení
Zařízení elektrizační soustavy	Nadzemní vedení pro napětí 1 – 35 kV bez izolace	7 m	Ponechání růstu porostů nad 3 m výšky
	Nadzemní vedení pro napětí 1 – 35 kV s izolací základní	2 m	
	Nadzemní vedení pro napětí 1 – 35 kV s kabelovým vedením	1 m	
	Nadzemní vedení pro napětí 35 – 110 kV bez izolace	12 m	
	Nadzemní vedení pro napětí 35 – 110 kV s izolací základní	5 m	
	Nadzemní vedení pro napětí 110 – 220 kV	15 m	
	Nadzemní vedení pro napětí 220 – 400 kV	20 m	
	Nadzemní vedení pro napětí nad 400 kV	30 m	

STROMY A INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

	Nadzemní vedení pro napětí 110 kV s kabelovým vedením	2 m	Vysazování trvalých porostů a přejíždění vedení mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 t
	Nadzemní vedení u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence	1 m	
	Podzemní vedení u napětí do 110 kV	1 m	
	Podzemní vedení u napětí nad 110 kV	3 m	
Plynárenská zařízení	Nad průměr 500 mm	12 m	Vysazování trvalých porostů kořenících do větší hloubky než 200 mm nad povrch plynovodu ve volném pruhu pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu nebo přípojky
	Průměr 200 – 500 mm	8 m	
	NTL a STL plynovodní přípojky v zastavěném území obce	1 m	
	Ostatní plynovody a plynovodní přípojky	4 m	
Zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie		2,5 m	Vysazování trvalých porostů
Komunikační vedení	Podzemní	1,5 m	Vysazování trvalých porostů
Vodovodní řády a kanalizační stoky	Do průměru 500 mm	1,5 m	Vysazování trvalých porostů jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace
	Nad průměr 500 mm	2,5 m	
	Průměr nad 200 mm a hloubka uložení větší než 2,5 m	X+1,0 m	

1/11 DeepRoot - TRG panel - systém vedení kořenů č.1

4/11 DeepRoot - TRG panel - systém vedení kořenů č.4

OCHRANNÉ PÁSMO STROMŮ

> památné stromy

> definován zákonem o ochraně přírody a krajiny 114/1992 Sb.

"Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Pokud tak neučiní, má **každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí**. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace."

> normální stromy

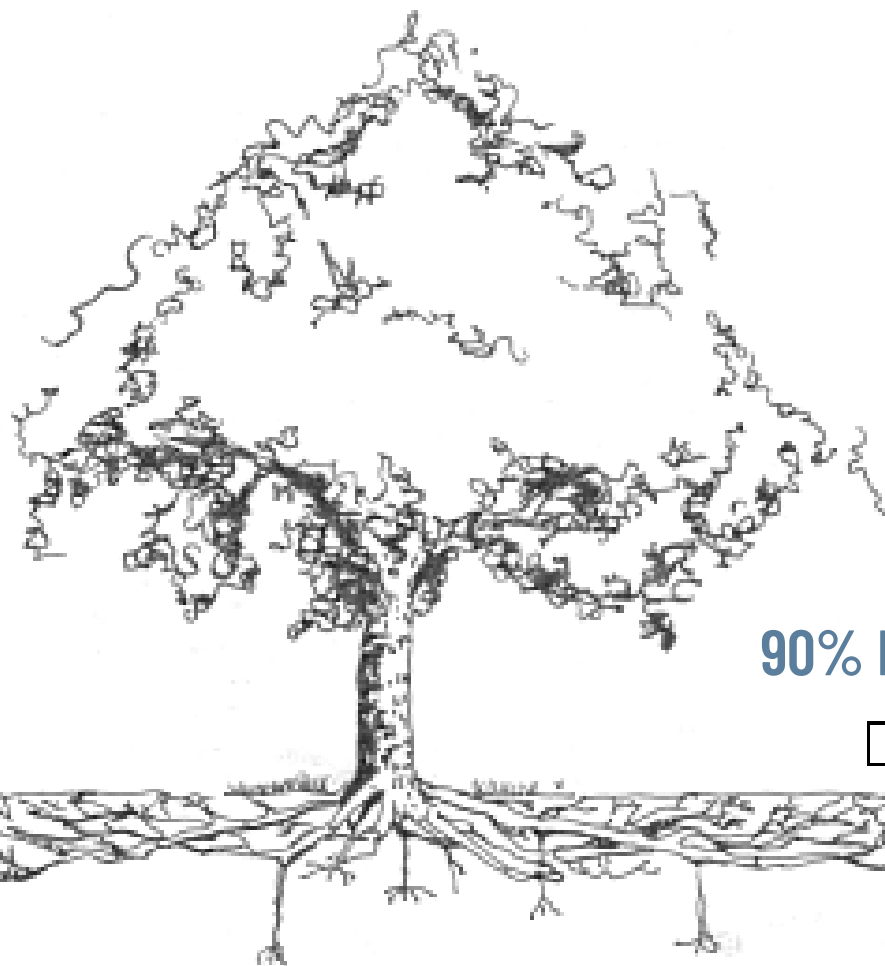
> ochranné pásmo dané zákonem nemají...

co strom potřebuje??

vsak min. 6 m²

prokořenitelný prostor min. 16 m²

hloubka min. 0,8 m

90% kořenů v 60 cm půdy

Depth in feet

0
1
2
3
4
5

Depth in meters

0
0.5
1.0
1.5

OCHRANNÉ PÁSMO STROMŮ

ČSN 83 9061 (vymezuje tzv. kořenovou zónu a kořenový prostor)

- > **kořenová zóna** = plocha půdy pod korunou stromu (okapová linie koruny) rozšířená do stran o 1,5 m, u sloupovitých forem o 5 m
- > **kořenový prostor** = kruhová plocha kolem kmene stromu s poloměrem rovnajícím se čtyřnásobku obvodu kmene ve výšce 1 m, nejméně však 2,5 m
 - > veškeré činnosti v kořenové zóně by měly být co nejšetrnější, rozsáhlejší výkopové práce by měly být minimalizovány a prováděny pokud možno ručně..
 - > ohniště možno zakládat ve vzdálenosti min. 5 m od okapové linie stromů
 - > zabránit plošnému překrývání půdy zeminou, zejména jílovitou; pokud nelze jinak, navážku ukládat v radiálních páslech tak, aby alespoň 30 % kořenové zóny zůstalo volné
 - > navážku ukládat na povrch bez organických zbytků, aby se zabránilo vyčerpání kyslíku při jejich rozkladu

- > navážky mohou být pouze hrubozrnné a propustné
- > výkopy ne v kořenovém prostoru stromu (čtyřnásobek obvodu kmene ve výšce 1 m, nejméně však 2,5 m)
- > je nutno zabránit přetínání kořenů o průměru větším než 2 (5) cm
- > nutné minimum pro zajištění mechanické stability stromu je uváděna vzdálenost dvojnásobku průměru kmene (Wessolly, Erb, 1998)

ochrana stromu při stavbě

- > plot musí být pevně ukotven a obklopovat celou kořenovou zónu.
- > výška plotu by měla dosahovat minimálně 1,3 m tak, aby byl znemožněn přístup osob a mechanizačních prostředků na chráněnou plochu
- > v případě průběhu stavby u kmene: kmen opatřit vypolštětářovaným bedněním z fošen, vysokým nejméně 2 m
- > při poškození stromu - čistý řez rány / kořenů, arboristické ošetření, redukční řez

VÝZNAMNÝ KRAJINNÝ PRVEK (VKP)

§ 3, odst. 1, písm. b zákona o ochraně přírody a krajiny 114/1992 Sb.

- > ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability
- > **VKP ze zákona jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy**
- > **registrovaný VKP:** jiné části krajiny, které příslušný orgán ochrany přírody zaregistruje (např. mokřady, stepní trávníky, remízky, meze, trvalé travní porosty, naleziště nerostů a zkameněliny, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy, cenné plochy porostů, sídelních útvarů, včetně historických zahrad a parků....) Jako VKP je možné registrovat také dřeviny či skupiny dřevin, nebo i jiné části krajiny.

Jak na registraci významného krajinného prvku?

(viz <https://aopk.gov.cz/vyznamne-krajinne-prvky>)

- > Podnět k registraci VKP **může dát příslušnému úřadu kdokoliv**. Navržený VKP by měl splňovat alespoň jednu ze tří základních funkcí:
 - > utváří typický vzhled krajiny,
 - > přispívá k její estetické hodnotě,
 - > přispívá k udržení její ekologické stability.

- > **Registraci VKP provádějí příslušné orgány ochrany přírody** (tj. obecní úřady obcí s rozšířenou působností, na zvláště chráněných územích pak Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, popř. krajský úřad) zápisem do seznamu VKP a vydáním rozhodnutí o jeho registraci.

> **Zápis v seznamu VKP musí obsahovat:**

- > soupis katastrálních území a výčet dotčených parcel s uvedením jejich vlastníků i nájemců,
- > stručnou charakteristiku VKP a důvod jeho vyhlášení,
- > doklad o oznámení, případně o výsledku projednání či zrušení registrace
- > zákres v mapách přiměřeného měřítka (1:5 000 a většího).

> **Rozhodnutí o registraci probíhá ve správním řízení, jehož účastníky jsou vlastníci dotčených pozemků.** Rozhodnutí se oznamuje též nájemcům dotčených pozemků, územně příslušnému stavebnímu úřadu a obci. Kromě obecných náležitostí musí být v rozhodnutí obsaženo i **vymezení VKP a poučení o právních následcích registrace.** Rozhodnutí o registraci může orgán, který jej vydal, zrušit pouze v případě veřejného zájmu. Neexistuje povinná souborná evidence VKP na státní, ale ani na krajské úrovni.

KÁCENÍ STROMŮ

189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

> povolení ke kácení (od orgánu ochrany přírody) není třeba, když:

- > kácíme ovocné stromy
- > neovocné stromy ve výšce 130 cm nepřesáhnou obvod kmene 80 cm
- > souvislé porosty keřů nepřesáhnou plochu 40 m²
- > stromy jsou suché, poškozené a život ohrožující (pokácení je třeba nahlásit na úřadu do 15 dnů od okácení)

V případě, že je porost součástí významného krajinného prvku nebo stromořadí, je zapotřebí si povolení pořídit vždy.

kácení vždy v období vegetačního klidu - 1. 11. do 31. 3.

ZALESNĚNÍ ZEMĚDĚLSKÉHO POZEMKU

- > **převod pozemků ze ZPF** (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, TTP) **na pozemky určené k plnění funkcí lesa** (PUPFL)
- > v kompetenci příslušného stavebního úřadu + potřeba souhlas orgánu ochrany ZPF a orgánu ochrany přírody a krajiny
- > rozhodnutí o prohlášení pozemku za lesní v kompetenci Odboru státní správy lesů

- > **rámcová zásada týkající se volby pozemků k zalesnění říká, že přednost mají pozemky:**
 - > vhodné pro prvky ÚSES (je třeba brát v potaz generel ÚSES)
 - > s pokročilou sukcesí a místa opuštěná, neplodná a těžko využitelná jiným způsobem,
 - > ležící poblíž katastrální a majetkové hranice,
 - > s půdou horších bonit

JAK JINAK PĚSTOVAT STROMY NA ORNÉ PŮDĚ?

I. TRVALÝ TRAVNÍ POROST

- > definován v Katastrální vyhlášce jako **pozemek využívaný k pěstování trav nebo jiných bylinných pícnin, na kterém se mohou vyskytovat stromy a keře**
- > výsadba stromů na orné půdě je doprovázena **zatravněním pozemku**
- > **pro zatravnění orné půdy není dopředu nutné žádné povolení nebo ohlášení úřadům**
- > **zatravnění je třeba ohlásit Katastrálnímu úřadu**; t.j. zajistit změnu druhu pozemku z orné půdy na trvalý travní porost
- > **dotace**: již nyní platí, že pokud roste **na 1 ha méně než 100 ks stromů**, může zemědělec nadále na celou plochu čerpat dotace (V LPIS-u si ji zaeviduje jako „trvalý travní porost“ nebo „jiná trvalá kultura“, pokud jde o krajinotvorný sad nebo ovocné stromořadí)

(zdroj: <https://www.ziva-puda.cz/blog/Jak-sadit-stromy-na-pole>)

LPIS = registr půdy, geografický informační systém (GIS), který eviduje využití zemědělské půdy; jeho hlavním účelem je **ověřování údajů v žádostech o dotace poskytovaných ve vazbě na zemědělskou půdu** (vznik: r. 2003/04 dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství)

II. PLANTÁŽ RYCHLE ROSTOUCÍCH DŘEVIN

- > **zákonem definovaná zemědělská kultura**, kterou lze pěstovat na zemědělské půdě; není tedy nutné žádat o vyjmutí pozemku ze zemědělského půdního fondu
- > pro plantáž dřevin dle zákona 334/1992 o ochraně zemědělského půdního fondu platí:
 - > zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany nelze využívat jako plantáž dřevin
 - > zemědělskou půdu lze jako plantáž dřevin využívat nejdéle po dobu 10 let
 - > jedná-li se o výmladkovou plantáž dřevin, lze takto zemědělskou půdu využívat nejdéle po dobu 30 let; délka jednoho pěstebního cyklu nesmí přesáhnout 10 let.
 - > do 1 roku od ukončení využívání zemědělské půdy jako plantáže dřevin je nutné odstranit pařezy a rekultivovat ji tak, aby byla způsobilá k dalšímu zemědělskému využití
 - > po ukončení posledního pěstebního cyklu musí být tato zemědělská půda využívána jiným způsobem nejméně po dobu 3 let
- > pokud je v plánu pěstovat geograficky nepůvodní rostliny, je před samotnou výsadbou nutné požádat o povolení orgán ochrany přírody místně příslušné obce s rozšířenou působností (vychází ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny)

> Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni **oznámit výsadbu dřevin nebo počátek nového pěstebního cyklu a ukončení způsobu využití zemědělské půdy jako plantáže dřevin orgánu ochrany zemědělského půdního fondu** uvedenému v § 15 vždy do 15 dnů ode dne výsadby, počátku nového pěstebního cyklu nebo ukončení způsobu využití zemědělské půdy jako plantáže dřevin. Tato povinnost se nevztahuje na osoby, které tyto skutečnosti nahlásí nebo nahlásily Státnímu zemědělskému a intervenčnímu fondu při podání žádosti o dotace podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky.

III. ZALOŽENÍ AGROLESNICKÉHO SYSTÉMU

- > **agrolesnictví je způsob hospodaření na zemědělské nebo lesní půdě, který kombinuje pěstování dřevin s některou formou zemědělské produkce na jednom pozemku, a to buď prostorově, nebo časově;** podmínkou je, že složky agrolesnického systému (dřeviny, plodiny, zvířata případně jiné) jsou pěstovány, resp. chována s hospodářským a/ nebo environmentálním záměrem.
- > lze realizovat na zemědělské půdě na území ČR s výjimkou území hl. města Prahy
- > lze založit na dílech půdních bloků (DPB) evidovaných v LPIS s druhem zemědělské kultury standardní **orná půda (R)**, **travní porost na orné půdě (G)** nebo **trvalý travní porost (T)**; po založení agrolesnického systému přitom nedochází ke změně kultury
- > v oblastech Natura 2000 požadováno potvrzení orgánu ochrany přírody

> pro dotaci (od roku 2023!):

- > minimální výměra: 0,5 ha.
- > při výsadbě v prvním roce závazku bude použito 100 kusů dřevin na hektar
- > volba dřevin, typ sadby a designu výsadby budou provedeny podle projektu
- > výsadba pouze dle schváleného seznamu dřevin pro toto opatření, v případě nepůvodních druhů ze seznamu platí povinnost souhlasu orgánu ochrany přírody
- > při výsadbě je použito více než 50 % lesních dřevin, žádný z použitých druhů dřevin nesmí být ve výsadbě zastoupen více než 40 %
- > u silvopastevního systému je možná liniová i roztroušená výsadba nebo výsadba ve skupině.
- > u silvoorebného systému je možná pouze liniová výsadba (spon dle projektu)
- > zemědělská půda, na které je založen agrolesnický systém mezi pásy dřevin je řádně zemědělsky obhospodařována.
- > podpora není určena pro výmladkové plantáže a pěstování vánočních stromků

(zdroj: <https://www.ziva-puda.cz/blog/Jak-sadit-stromy-na-pole>)

OCHRANA ZDROJE PITNÉ VODY

vyhláška č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území

Studna musí být situována v prostředí, které není zdrojem možného znečištění ani ohrožení jakosti vody ve studni a tak, aby nebyla ovlivněna vydatnost sousedních studní.

> nejmenší možná vzdálenost studně od zdrojů možného znečištění pro málo propustné prostředí:

- > žumpy, malé čistírny, kanalizační přípojky: 12 m
- > nádrže tekutých paliv pro individuální vytápění umístěné v obytné budově nebo samostatné pomocné budově: 7 m
- > chlévy, močůvkové jímky a hnojiště při drobném ustájení jednotlivých kusů hospodářských zvířat: 10 m
- > veřejné pozemní komunikace: 12 m
- > individuální umývací plochy motorových vozidel a od nich vedoucí odtokové potrubí a strouhy 15 m

> nejmenší možná vzdálenost studně od zdrojů možného znečištění pro propustné prostředí:

- > žumpy, malé čistírny, kanalizační přípojky 30 m
- > nádrže tekutých paliv pro individuální vytápění umístěné v obytné budově nebo samostatné pomocné budově 20 m
- > chlévy, močůvkové jímky a hnojiště při drobném ustájení jednotlivých kusů hospodářských zvířat 25 m
- > veřejné pozemní komunikace 30 m
- > individuální umývací plochy motorových vozidel a od nich vedoucí odtokové potrubí a strouhy 40 m

ZASAKOVÁNÍ VOD NA POZEMKU

Vodní zákon 254/2001 + Stavební zákon č.186/2006 + vyhláška č. 501/2006 Sb.

- > **stavební pozemky staveb pro bydlení a pro rodinnou rekreaci** musí mít m.j. vyřešeno:
- > **nakládání s odpady a odpadními vodami**, které na pozemku vznikají jeho užíváním nebo užíváním staveb na něm umístěných
- > **vsakování nebo odvádění srážkových vod** ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; přitom musí být řešeno:
 - > 1. přednostně jejich **vsakování**, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,
 - > 2. jejich **zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací** k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení
 - > 3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované **vypouštění do jednotné kanalizace**

> V § 22 je upřesněn požadavek na pozemky staveb pro bydlení a pro rodinnou rekreaci tak, že vsakování dešťových vod na pozemcích staveb pro bydlení je splněno, jestliže poměr výměry části pozemku schopné vsakování dešťové vody k celkové výměře pozemku činí v případě

> a) samostatně stojícího rodinného domu a stavby pro rodinnou rekreaci nejméně 0,4,

> b) řadového rodinného domu a bytového domu 0,3

MÁM POZEMEK...

- > **Živá půda** <https://www.ziva-puda.cz/blog/Stromy-a-zemedelsky-pudni-fond> (Nadace Partnerství)
- > **Rádce pro zodpovědné vlastníky půdy** (Nadace pro půdu)
- > **Program Pestrá krajina** <https://www.asz.cz/o-asz/nase-aktivity/pestra-krajina/> (Asociace soukromého zemědělství)
- > **Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK)** - aktuální výzvy: <https://dotace.aopk.gov.cz/vyzvy>; metodiky: <https://dotace.aopk.gov.cz/web/cz/metodiky>